

**Ethiek & Praktijk, 2005/2006, C. Baumgartner
B. van Luijk, 0327859**

Theologische bio-ethiek

A. Er zijn een aantal rollen aan te geven die theologische bio-ethiek zou kunnen spelen die een toegevoegde waarde hebben boven een a-theologische bio-ethiek.

Theologische bio-ethiek dient ten eerste uitleg te verlenen aan de eigen religieuze gemeenschap¹. Deze gemeenschappen vormen grote gemeenschappen waarin over de bio-ethiek gesproken wordt. Ze kunnen helpen mensen voor te bereiden op de (bio-)ethische beslissingen die ze moeten maken².

Theologische bio-ethiek kan ten tweede helpen de religieuze gemeenschap zich meer te gaan bewegen in de bredere en overlappende gemeenschappen³. En hierbij een voorbeeldfunctie aannemen. Dit houdt in dat een religieuze gemeenschap naar de eigen overtuigingen gaat leven en daarmee laat zien hoe het ook kan. Zij zorgt dan voor een meer praktische oplossing voor bio-ethische kwesties⁴.

Ten derde kan zij ook op een meer analytisch niveau een bijdrage leveren, hier kan zij helpen een rijkere gemeenschappelijke taal voor morele analyses te scheppen⁵. Dit kan leiden tot een betere plaatsing van de eigen taal en een beter begrip van de gebruikte termen⁶.

Een vierde rol kan zijn om duidelijk te maken wat de drijfveren en overtuigingen van groepen mensen met een bepaalde levensovertuiging zijn. De perspectieven en interpretaties kunnen dan tegenover de meer klinische taal die doorgaans gebruikt wordt gezet worden. Ieder mens die deelneemt in aspecten die de bio-ethiek aangaan, neemt namelijk zijn eigen levensovertuiging mee⁷.

Ten vijfde kan zij helpen om een meer accuraat en completer beeld te krijgen van de overtuigingen van mensen. Hierbij kunnen ze de bio-ethiek bijvoorbeeld helpen om grenzen te zien en te accepteren⁸.

Ten zesde kan het helpen om een meer uitgebreide en breder beeld van de mensen zelf te krijgen. De discussies zullen dichterbij de ervaringen van mensen zelf komen te liggen⁹.

Ten zevende kan zij contrastmodellen leveren voor de cultuur. Ze kan helpen om diepgaande vragen onder de aandacht te brengen in de samenleving en om universele waarden te voorschijn te halen¹⁰.

Ten achtste kan zij nieuwe mogelijkheden tonen¹¹. Ze kan de bio-ethiek weerhouden van een verschuiving naar te abstracte en irrelevante richtingen, bijvoorbeeld door de discussies te verbreden¹².

¹ Cahill, L.S. & Callahan, D. Can theology have a role in "public" bioethical discourse?

² Wind, J.P. What can religion offer bioethics?

³ Cahill, L.S. & Callahan, D. Can theology have a role in "public" bioethical discourse?

⁴ Campbell, C.S. Religion and moral meanings in bioethics.

⁵ Cahill, L.S. & Callahan, D. Can theology have a role in "public" bioethical discourse?

⁶ Wind, J.P. What can religion offer bioethics?

⁷ Ibidem

⁸ Ibidem

⁹ Wind, J.P. What can religion offer bioethics?

¹⁰ Ibidem

¹¹ Ibidem

¹² Ibidem

B. Er kleven ook problemen en beperkingen aan de religieuze bio-ethiek of de inbreng van religie in de bio-ethiek.

Sommigen mensen menen dat er een gevaar is in het toelaten van religie in de bio-ethische discussie. Men vreest voor chaos, verwarring en vijandigheid.

Zo wijst men op de negatieve kant van het pluralisme¹³. Men doelt dan in het bijzonder op de specifieke waarheidsclaims, privé taal en speciale beloftes. Deze aanspraken zullen mensen zonder deze religie niet kunnen overtuigen. Als deze religie wordt uitgenodigd in het bio-ethische debat zal dit zeker leiden tot conflict en onoplosbare verschillen. De geschiedenis laat ook zien dat in soortgelijke gevallen de inbreng van religies kunnen leiden tot conflicten en verschillen¹⁴. Als religie haar taal niet over kan zetten naar taal die voor ieder te begrijpen is, zal er vaker sprake zijn van verwarring en een wederzijdse betekenis van begrippen bemoeilijken¹⁵.

Daarnaast zorgt het toelaten van religie voor een minder eenvoudige bio-ethiek. De complexiteit van de discussie wordt in sterke mate verhoogd¹⁶.

Ook zou religie teveel gebaseerd zijn op tradities die niet langer meer gelden, hun meerwaarde is hierdoor sterk te betwijfelen. Vaak zijn zij zo vergroeid met de alledaagse cultuur dat er geen gezonde ethische conversatie meer mogelijk is¹⁷.

¹³ Dit lijkt mij overigens een taalverwarring; als pluralisme de ideologie is en pluriformiteit de situatie, dan kan hier niet op deze manier verwezen worden naar pluralisme.

¹⁴ Wind, J.P. What can religion offer bioethics?

¹⁵ Campbell, C.S. Religion and moral meanings in bioethics.

¹⁶ Wind, J.P. What can religion offer bioethics?

¹⁷ Ibidem